

BILTEN

MEDŽLISA ISLAMSKE ZAJEDNICE ZAGREB

HUTBA

Ispratili smo najodabraniji mjesec kod Allaha, dž.š., mubarek ramazan. To je bio mjesec duhovne obnove, mjesec ibadeta, Kur'ana, druženja, samilosti, pomaganja, mjesec svih pozitivnih aktivnosti. Svaki onaj koji je osjetio slasti ovog mjeseca osjetit će tugu u svom srcu zbog njegovog odlaska pa će s nestrpljenjem čekati dolazak sljedećeg.

Po svemu onome što u sebi nosi i skriva, ramazan je mjesec općeg dobra, velika milost za vjernike koju će oni moći pojmiti u njenoj punini tek na Sudnjemu danu kada budu Allahovom milošću uvedeni u Džennet. Dašak te neizmjernjive milosti vjernici osjećaju i na ovome svijetu. Zbog toga uživaju i osjećaju veliku sreću oni koji su iskoristili ramazan: posteći, učeći Kur'an, čisteći svoje imetke zekatom i dijeleći sadaku... a posebno su sretni oni koji su donijeli čvrstu odluku da se cijelim svojim bićem, u potpunosti, vraćaju svome Stvoritelju Allahu dž.š., učinivši iskrenu tevbu, pokajanje za svoje prošle grijeha, na taj način čisteći svoje duše. A velika je to blagodat, jer ramazan ima svoje posebnosti i u njemu su učinjena djela kod Allaha Uzvišenog vrednovana na poseban način. Sretni su i oni koji su primili islam, a ovaj džemat je uz ramazan svjedočio dva primanja islama. Molimo Alaha dž.š. da učvrsti nove muslimane na putu istine. Ramazan nas je napunio imanskom energijom, osnazio naša srca, i učinio nas boljim i jačim. Međutim, naše ukupne islamske dužnosti ne prestaju završetkom ramazana - kako to mnogi među nama, nažalost, pogrešno misle ili bolje rečeno pogrešno djeluju. Pojednostavljeno kazano, islamski život ne traje samo mjesec dana. Logički se postavlja pitanje: Da li mi i nakon ramazana čuvamo svoje mjesto u džamiji ili smo ga ostavili do narednog ramazana ili do smrti, a samo Allah dž.š. zna kada će nekome od nas doći smrtni čas i ko će od nas doživjeti naredni ramazan? Da li ćemo dozvoliti da naša džamija, koje se radovala našim redovnim dolascima u ramazanu, bude

svjedok protiv nas na Sudnjem danu, da nismo bili ustrajni u čuvanju džemata i da smo pored nje prolazili, kao pored obične građevine? Da li ćemo odgovoriti na poziv muezina, ili ćemo biti gluhi na riječi: «Požuri na namaz! Požuri na spas!» Te riječi su upućene svakom od nas i uistinu su oholi ili «pretjerano hrabri» oni koji se na njih ne odazovu ili koji ih čuju a ne priključe se džematu.

Ne može se, tijekom ramazana, istrajavati u ibadetu i uzdržavanju od harama a odmah nakon njega nastaviti po starom. Islam se živi čitavog života. Što znači nismo muslimani samo tijekom ramazana nego i 11. ostalih mjeseci u godini. Nismo muslimani samo u džamiji nego i na ulici, radnom mjestu ili u društvu obitelji i prijatelja. Žalosno je što se islam počinje dijeliti na sezone, žalosno je što imamo muslimana koji "odrade" svoju sezonu a zatim se povuku iz vjerskog života. Žalosno je što ima muslimana koji klanjaju samo kada dođe ramazan, koji dolaze u džamiju samo dok je ramazan, koji ostavljaju alkohol samo dok je ramazan, koji čuvaju svoje jezike od laži i ogovaranja samo dok je ramazan, kao da vjeruju u Allaha samo u ramazanu a ne i u ostalim mjesecima.

Jedna od osnovnih odlika pravog vjernika, po čemu će ga neko prepoznati, jeste ustrajnost u održavanju i čuvanju islamskih propisa na svakome mjestu i u svako vrijeme. Tako treba biti sa svima nama, posebno u ovim postramazanskim danima. Međutim, kako vrijeme prolazi, neki od nas se više udaljavaju od ramazanske atmosfere življenja islama i vraćaju starim haram navikama. Ramazanska atmosfera, protkana i produhovljena Allahovom milošću, oprostom i spasom od džehennemske vatre, najčešće izbljedi u izmaglici svakodnevnih dunjalučkih želja i potreba.

Naša ustrajnost u očuvanju Allahovih granica i nakon ramazana, treba da bude odlučna i nepokolebljiva. Svakodnevno, pa i sa malim nastojanjima, trebamo ostati ustrajni i vjerni svojim životnim/islamskim načelima, a ne povodi ti se za niskim strastima i požudama.. Na putu dobra treba pobjeđivati vlastite sla-

bosti. Izvojevati pobjedu dobra, prije svega, u svojoj duši. To su oni koji ostaju vjerni sebi i svojim načelima, pa i onda kada ostaju sami na tome putu. «Onima koji govore: «Gospodar naš je Allah» pa poslije ostanu pri tome - dolaze meleki: «Ne bojte se i ne žalostite se, i radujte se džennetu koji vam je obećan.» (Kur'an, Fussilet, 30)

Muhammed a s. je rekao: «Uzvišeni Allah najviše voli onaj posao koji ljudi ustrajno čine pa makar bio i neznan.» Resulullah nam imperativno poručuje: «Nek niko od vas ne bude beskičmenjak pa da kaže: “Ja sam sa ljudima. Ako ljudi čine dobro i ja ću ga činiti, a ako budu grijeshili i ja ću grijeshiti”. Ne budite takvi, već budite dosljedni pa ako ljudi čine dobro vi im se pridružite, a ako grijeshite vi se sustegnite od toga.»

Ustrajnost na pravom putu je nešto što treba da bude uočljivo u našem svakodnevnom ponašanju. Tako mi pokazujemo da Allaha i sva njegova stvorenja volimo i spremni smo, pod svakom okolnosti ispuniti naše obveze. Allah dž.š. obećava da će povećati uputu i podariti takvaluk onima koji su na pravom putu, što potvrđuje 17. ajet Sure Muhammed: «A onima koji su na pravom putu, On će povećati uputu i daće im takvaluk (bogobojnost)!»

Allah dž.š. u 6. ajetu Sure Inšikak, za čovjeka kaže, da je čovjek onaj koji se trudi, koji čini (dobro ili zlo), te da će on svoja djela naći pred Gospodarom svjetova: «Čovječe, ti se trudiš i svoj trud ćeš pred svojim Gospodarom naći!» (Suretu-l-Inšikak: 6) Prema tome, ono što uradimo od dobra ili zla naći ćemo kod svoga Gospodara i ništa od toga neće biti umanjeno i svi ćemo se susresti sa svojim djelima. Razmišljamo li mi o tom trenutku kada će sva naša djela biti izložena pred nama i kada će se sve tajne objelodaniti? Razmišljamo li o Danu, na kojem neće biti lažnih svjedoka i kada će dijelovi tjela svjedočiti protiv ljudi?! U suri Jasin se kaže: „Danas ćemo im usta zapečatiti, njihove ruke će Nam govoriti, a noge njihove će nam o onom što su radili svjedočiti.“

A koliki je danas fesad najbolje nam govori činjenica da u današnje vrijeme onaj koji hoće može biti najpokvareniji čovjek a da uopšte ne izađe iz svoje kuće. Fesad se nudi putem televizije, putem interneta gdje je svaki grijeh postao dostupan pa čak i djeci. Zbog mnoštva ovog fesada moramo spoznati načine i metode ustrajnosti na Allahovom putu. Ako je čovjek čvrstog imana, iskreno predan i pokoran Allahu, džellešanuhu, nesumnjivo je da će vrlo rijetko grijeshiti. Ako mu se i omakne koja greška, ona se, u odnosu sa pravilom u njegovom životu, može slobodno smatrati iznimkom. On je prije svega nije namjerno učinio, niti težio da je učini, niti je konstantno čini. Tako nas Uzvišeni Allah u u svojoj časnoj Knjizi podsjeća: INNE-L' HASENATI JUZHI-BNE-S-SEJJI' AT. ZALIKE ZIKRALI-Z-ZAKIRIN. «Dobra djela zaista poništavaju hrđava. To je pouka za one koji pouku žele.» (Kur'an, Hud, 114) Ebu Zerr r. a. veli da mu je Alejhisselam dao ovakvu preporuku: «Boj se Boga gdje god budeš. Za lošim djelom uradi dobro djelo. Time ćeš loše djelo izbrisati. Sa svijetom postupaj dobroćudno.» Sve ono što je ramazan proizveo lijepo u nama trebamo, ustrajno njegovati i čuvati. Time će narastati i naša vrijednost i naša snaga. Islam je naše najveće dobro, naše uže spasa koje nas čuva i drži na okupu i koje ne smijemo prekidati. Moramo pokazati ustrajnost (istikamet) ako želimo održati naš iman. Poslanik s.a.v.s., nam je preporučio da poslije ramazana postimo još šest dana mjeseca ševala, kako bi učinili još jedan dodatni napor, kako bi zaradili još više sevapa kod Uzvišenog Allaha. Tako Resulullah kaže: «Ko ispusti ramazan, a nakon toga šest dana ševala kao da je postio cijelu godinu.» Braćo i sestre! Razmišljajmo o našim životima, izvršavajmo zadate nam obaveze, klonimo se harama, ne približavajmo se sumnjivim stvarima, međusobno se pomažimo i uvažavajmo, budimo ustrajni u dobru, makar to što činimo izgledalo zanemarljivo, pripremajmo se za smrt, za život u kaburu, za Dan proživljenja, za susret sa Gospodarom i za polaganje računa na Sudnjem danu!

LEJLETUL-KADR I BAJRAM U ISLAMSKOM CENTRU ZAGREB

O većini ramazanskih aktivnosti u Islamskom centru Zagreb pisali smo u prošlom broju Biltena. Ostalo nam je samo da se prisjetimo obilježavanja najodabranije ramazanske noći Lejletul-Kadr i ramazanskog Bajrama. Lejletul-Kadr obilježena je u ponedjeljak, 07. 10. 2007., te je privukla kao i obično najveći broj naših džematlija tijekom ramazana. Njeno obilježavanje započelo je muftijinim iftarom u restoranu Zagrebačke džamije, a poslije iftara proučena je hatma dova svim vakifima Islamske zajednice u Hrvatskoj te brojnim našim džematlijama koji su preselili na Ahiret. Pred samu teraviju, hatma dova je proučena bivšem predsjedniku građevinskog odbora za izgradnju Islamskog centra Zagreb h. Salimu Šabiću. Njegova je obitelj donirala prigodne hedije džematlijama koje su podijeljene nakon svečanog programa. Svečani program su nam izveli polaznici mekteba u našoj džamiji i učenici Zagrebačke medrese „Dr. Ahmed Smajlović“ zajedno sa svim imamima. Prigodno predavanje održao je muftija Ševko ef. Omerbašić.

Poslije ponoći organiziran je tradicionalni zikir prije kojeg su zagrebačke džematlije svjedočile još jednom primanju islama. Naime, poslije primanja islama naše sestre Hajet u noći Lejletul-Bedra, o čemu smo već pisali, u najvrednijoj noći na islam je prešao gospodin Milan i uzeo novo ime Omer. Svoje iskustvo islama podijelio je sa prisutnim džematlijama. Njemu je prvo čestitao muftija Ševko ef. Omerbašić, a zatim i ostale džematlije. Uslijedio je zikir kojem je prisustvovao do sada najveći broj naših džematlija.

BAJRAM U ZAGREBAČKOJ DŽAMIJI

Centralna svečanost obilježavanja ramazanskog Bajrama za Hrvatsku održana je u

petak, 12. 10. 2007. godine u Islamskom centru Zagreb. Program je počeo prije klanjanja sabah namaza obraćanjem mr. Aziza ef. Hasanovića, pomoćnika muftije za vjerska pitanja, koji je predvodio i sabah namaz. Iskoristivši vrijeme do ezana, u polusatnom govoru, mr. Hasanović je još jednom naglasio ozbiljnost izvršavanja temeljnih dužnosti muslimana posebno zekata te džume namaza. Po ustaljenom običaju slijedilo je učenje Kur'ana glavnog imama Zagrebačke džamije hfz. Aziza ef. Alilija te učenje ilahija u izvedbi Arabeski. Poruku na Albanskom jeziku pročitao je Mevludin ef. Arslani, dok je Mirza ef. Mešić pročitao bajramsku poruku reisa dr. Mustafe ef. Cerića. Nakon što je Mersad ef. Krešić objasnio način na koji se klanja, uslijedilo je obavljanje bajramskog namaza kojeg je predvodio muftija Ševko ef. Omerbašić. Cjelokupan program, od klanjanja sabah namaza do međusobnog čestitanja vjernika, i ovaj put je prenosila Hrvatska televizija uz komentar muallime Lamije Alili. I slušatelji Hrvatskoga radija mogli su slušati prijenos bajramske svečanosti uz komentar muallime Melise Arslani.

Hutba Ramazanskog bajrama

Cijenjena braćo, ovdje u Džamiji i diljem Hrvatske!

Štovane majke i sestre!

Ramazanski bajram najradosniji je blagdan muslimana vjernika jer s radošću i ushićenjem završavamo jednu od najzahtjevnijih dužnosti. Raduje nas jer je Svevišnji obećao postačima nagradu po Njegovoj milosti poručivši preko Muhammeda alejhis-selam: *Za dobra djela nagrađujem izvršitelje od 10 do 750 puta, ovisno koliko vrijedi učinjeno djelo, osim posta. Postači poste Allahu i biti će nagrađeni po Božjoj milosti. A milost Božja najveća je nagrada.*

I ovoga ramazana možemo biti zadovoljni odzivom vjernika na obaveze koje nam je postavila naša uzvišena vjera. Posjete teravijama, mukabelama, džumama i drugim obredima i svečanostima bilo više nego starijih. To je veliko ohrabrenje i jedan od najpozitivnijih rezultata ovogodišnjeg ramazana.

Sve nam to ukazuje na potrebu postojanja organizirane i snažne Islamske zajednice. Bez Islamske zajednice teško da bi kao pojedinci mogli izvršiti većinu vjerskih obveza. Za to se često postavlja pitanje uloge i ciljeva Islamske zajednice. Ona je uvijek bila u mislima svojih pripadnika *narodna*, čuvarica i njegovateljica osjećaja zajedništva. Ona je svojim pripadnicima potrebna za očuvanje vjerskog, duhovnog, moralnog, kulturnog i nacionalnog identiteta. Uz njenu pomoć zadovoljavamo brojne naše potrebe i ostvarujemo želje. Islamska zajednica uglavnom uživa veliki ugled i autoritet u narodu zbog svog poslanja i zadaće da pomogne svakomu tko je potrebit njene pomoći i podrške.

Međutim, unatoč svim postignutim uspjesima javlja se potreba novog i drugačijeg pristupa radu i aktivnostima Islamske zajednice, prilagođenim znakovima vremena, potrebama i zahtjevima koji se pred nju postavljaju. Za to se nameće nužnost dorade identiteta, vizije i njenog poslanja u društvu, ali i preispitati njeno dosadašnje djelovanje. Uvjeti i vrijeme u kojemu živimo zahtjevaju duhovnu, moralnu i vjersku obnovu Islamske zajednice i njenih pripadnika. Za ostvarenje tog zadatka nužno je obrazovati novu strukturu imama, muallima i vjerskih ljudi koji su u stanju ostvariti tu obnovu. Novi kadrovi u Islamskoj zajednici koraju pronaći način kako kroz svoje aktivnosti doprijeti u savjest pojedinaca, ući u njihova srca i dobiti njihov pristanak za obnovu.

Postmoderni shvaćanje islama, koje prakticira većina mladih, nerijetko je suprotno

shvaćanjima nas starijih. Sve dosadašnje islamske vrijednosti kod mladih dobivaju drugačiji oblik i značenje, i većina starijih shvaća ta razmišljanja neprihvatljivim, pa i svetogrđem, što je pogrešno. Do sada se Islamska zajednica sučeljavala s nedostatkom kvalitetnih obrazovnih kadrova što također uporaba vjersku i duhovnu obnovu, a da ne govorimo o nedovoljnoj edukaciji samih vjernika. S toga smatramo da se Islamska zajednica mora mnogo više nego do sada posvetiti svome poslanju i ostaviti po strani sve druge aktivnosti, koje su je opterećivale u danim okolnostima. Njena je prvenstvena zadaća zadovoljiti duhovne, vjerske, kulturne i moralne potrebe i nadanja svojih vjernika. Na tom polju mi smo u dobrom zaostatku. U našim krugovima postoji doza nesnalažljivosti kojim putem nastaviti i kamo usmjeriti snage. Ta nesnalažljivost znade uzrokovati da se bavimo nebitnim pitanjima i stvaramo žarišta nesporazuma pa i sukoba. Pored vjeronauka i obrazovanja, druga važna zadaća je naviještanje temeljnih istina islama, o kojima naši vjernici nedovoljno znaju. Svjedoci smo da islam tumače oni koji mu ne pripadaju i koji površno ili nikako ne poznaju njegove odredbe. U tom smislu islam je politički najviše manipulirana religija. Ovih dana ste bili svjedoci kako neki hrvatski političari i povjesničari zlorabe islam u nedavnim ratnim zbivanjima pripisujući mu i ono na što on objektivno nije mogao utjecati, i oduzimajući mu pravo sposobnosti da se s drugima susrećemo u miru i toleranciji. Na žalost danas može svatko optuživati islam bez straha da će biti i demantiran, a kamoli snositi odgovornost.

Izlazak Islamske zajednice u javnost veliki je izazov, koji sa sobom nosi brojne proturječnosti. Izlazak je nužan i od nas se traži umijeće komunikacije s javnošću i promjen mentaliteta. Moramo dobro razmisliti kada pozivamo na javnost, na javno mišljenje, na slobodu medija i protok infor-

macija. Među brojnim pitanjima iz ove oblasti je i ono: treba li Islamska zajednica u svojoj obnovi jačati svijest o nacionalnoj pripadnosti svojih pripadnika, ili i dalje biti anacionalna i dopustiti protivnicima da greške iz nacionalnog domena pripisuju islamu. U nacionalnom smislu pred nas se postavljaju brojna pitanja na koja trebaju odgovoriti, kao što su:

- Odakle smo došli?
- Što nas je učinilo ovakvim kakvi jesmo?
- Što smo primili od drugih tijekom povijesti?
- Što smo drugima dali?
- Kakva je bila uloga pojedinaca i Zajednice tijekom povijesti?
- I konačno što nas je održalo da u višestoljetnoj životnoj utakmici sačuvamo svoj identitet?

Ova i druga pitanja otkrivaju nam prošle staze kojima su hodile desetine generacija naših predaka. Po njima možemo planirati sadašnje i odrediti buduće putove, jer snage koje su nas pokrenule u pradavna vremena, još i danas žive u nama, samo ih treba probuditi. Znajte draga braćo da narodi žive i održavaju se u životu samo po svojoj duhovnosti i kulturi.

Štovana braćo i sestre!

Želm Vam se u ime organa Islamske zajednice zahvaliti za sve što ste učinili da ovogodišnji ramazani-šerif uspješnim ocijenimo. Posebno se zahvaljujemo što ste imali obzira prema siromašnima i ugroženima i što ste pokazali visoku humanu i solidarnu svijest. Zahvaljujemo Vam se što ste svoje zekate i sadekatul-fitre uplatili u Fond za unapređenje vjeronauka i održavanja Zagrebačke medrese i Islamske gimnazije i što ste učestvovali u akcijama pomoći svima kojima je bila potrebna. Samo u Zagrebu tijekom ramazana sakupljeno je 63.400 kuna i pripremljeno 2.536 iftara za 87 osoba.

Zahvaljujemo se i Hrvatskoj televiziji, koja dugi niz godina u rana bajramska jutra izravno prenosi naše namaze, kao i Hrvatskom radiju i ostalim medijima.

Vama majke i sestre, Vama štovana braćo, starcima i staricama, Vama koji ste danas na radnom zadatku, Vama vojnicima i policajcima, Vama osuđenima u zatvorima, najiskrenije čestitamo Ramazanski bajram:

BAJRAM ŠERIF MUBAREK OLSUN!
ME FAT BAJRAMIN BAHTALO
BAJRAMO!
MEDŽLIS ISLAMSKE ZAJEDNICE
ZAGREB

**BAJRAMSKA HUTBA-PORUKA
REISU-L-ULEME ISLAMSKE
ZAJEDNICE U BOSNI I
HERCEGOVINI DR. MUSTAFE
EF. CERIĆA**

Draga braćo i sestre,

Sretan je onaj koji u ramazanu obnovi svoj zavjet da nema drugog boga osim Allaha i sretan je onaj koji na Bajram objavi svoje obećanje da poštuje čovjeka kao svoga brata. To je smisao ramazana i posta – da čovjek učvrsti svoj zavjet iz ezela prema Bogu i to je smisao Bajrama – da čovjek ispuni svoje obećanje iz srca prema čovjeku.

Vjera je ljudska duša od Božanskoga duha, kao dar slobode izbora čovjeku da se odrekne ili da se privikne na Božansku uputu. Tu se prelama bit čovjekovog identiteta, kao znak osobne vjere, koja vodi čovjeka ka moralnom uzvišenju.

Prema tom pitanju niko ne može ostati ravnodušan, ni onaj koji se odriče, ni onaj koji se poistojecuje s istinom o tome da je sve prolazno, osim Jedinog Boga, Koji nije rodio, Koji rođen nije i Kojemu niko ravan nije.

U tome je radost ljudskog života – tajna vjere koju čovjek ima u svome srcu, koju osjeća u svojoj duši, vjere, koja čovjeka čini da se u dobru ne posili a u zlu ne ponizi.

Prava vjera je kod onog kojeg uspjeh ne odvede krivim putem, kojeg srdžba ne udalji od pravde i kojeg moć ne zavede da uzme ono što mu ne pripada.

Musliman je čovjek koji ne poriče, već jasno i glasno svjedoči da nema drugog boga osim Allaha i da je Muhammed, a.s., posljednji Allahov Poslanik, koji je podsjetio čovječanstvo na *vjerezakon* Ademov, Nuhov, Ibrahimov, Musaov i Isaov, a.s., da čovjek ima Stvoritelja, da čovjek ima roditelja, da čovjek ima brata, da čovjek ima moralni zakon, koji ga obavezuje da poštuje svetost porodice, da brine o pravu susjeda te da bude koristan član ljudske zajednice.

Vjerezakon Muhammedov, a.s., je, dakle, Božanski moralni zakon prema kojem su istina i pravda najviše vrijednosti. Jer, iako je teška, istina je sreća za čovjeka; jer, iako je lahka, laž je ljudska nesreća. Istina je uvjet za mentalno zdravlje čovjeka; pravda je uvjet za zdravlje društva.

Krivda prema samo jednom čovjeku može prevagnuti pravdu prema cijelome svijetu. Jer, apsolutna pravda je Božija pravda; svaka ljudska pravda je pravda u ime Boga; a svaka ljudska nepravda je protiv Boga.

Muhammedov, a.s, sunnet nas poučava da tri stvari čovjeka spašavaju a tri svari ga uništavaju. Spašava ga visoki moral u privatnom i javnom životu, spašava ga pravednost u dobru i u zlu i spašava ga umjerenost u bogatstvu i u siromaštvu. Čovjeka uništava pokornost sebičnosti, zavodljiva strast i upadljiva umišljenost.

To pravilo važi i danas – samo ljudi sa snažnom vjerom u istinu i pravdu i samo zajednice koje imaju moralni zakon bit će pobjednici. Oni kojima je laž dika a krivda ruka, bit će gubitnici.

To, dakako, važi i za nas ovdje i sada – samo snažnom vjerom i moralnom dosljednošću možemo se nadati da mijenjamo povijest u korist našega dobra. Otuda je ova bajramska poruka jasna – samo ljudi koji imaju snažno pouzdanje u Boga i koji iskreno poštuju

moralne zakone koji zahtijevaju iskrenost i poštenje mogu promijeniti naše stanje da nam bude bolje.

Breme naše je teško, a mi smo slabi da ga sami nosimo. Zato se ne smije rizikovati da izgubimo Allahovu milost, koja dolazi ako smo složni i jedni drugima odani u namjeri da radimo zajedno.

Nema tog pojedinca koji može sam nositi breme i nema te pameti koja može sama riješiti sve naše dileme. Jer, “polo tvoje pameti je kod tvog brata” – veli jedna poslovica.

Prema tome, junak našeg vremena je onaj koji spaja sitne dijelove naše pameti u snažnu cjelinu naše mudrosti i hrabrosti da budemo i ostanemo narod koji se neće definirati po logici svojih progonitelja, već po slovu i duhu Allahove riječi: *Vi ste narod koji promiče dobro i suzbija zlo... Samo takvi ste najbolji...* (Kur'an, 3:110.). Ako nismo danas takvi, onda se trebamo pitati gdje smo, jer Uzvišeni Allah nas opominje: *...Ako od toga okrenete glavu, bit ćete zamijenjeni drugim narodom koji neće biti kao što ste vi.* (Kur'an, 47:38.).

Mi od toga ne smijemo odustati, jer na koju god stranu okrenuli glavu nema nam spasa, osim spasa u bratskom dogovoru, koji se temelji na iskrenoj vjeri u Boga i predanom povjerenju u brata. Mi te dvije vrijednosti ne smijemo izgubiti. Mi te dvije vrijednosti moramo zaštititi od samih sebe i od drugih.

Eto, zato je važno da se na Bajram objavi naše obećanje, na koje nas obavezuje Muhammedov, a.s., sunnet, da smo spremni na suživot s našim susjedima drugih vjera i nacija. Tome smo se učili dok smo u ramazanu postili i tome smo predani dok smo u Bajramu – vjeri u Boga koja nas vodi ka povjerenju u čovjeka.

Braćo i sestre,

Podijelite radost Bajrama među sobom i ne zaboravite da sutra, na Dan šehida, odate

počast najboljim sinovima, šehidima, Bosne i Hercegovine!

Svima vam od srca želim sretan Bajram, moleći dragog Allaha, dž.š., za vaše zdravlje i uspjeh u životu i radu. Posebno želim Bajram čestitati prognanim, bolesnim i nemoćnim s dovom Stvoritelju Uzvišenom da im bude na pomoći!

S osobitim željama Bajram čestitam našoj braći u Hrvatskoj, Sloveniji, Sandžaku, Kosovu, Crnoj Gori, Srbiji, Makedoniji, te bošnjačkoj dijaspori i svim muslimanima u svijetu riječima: **Bajram šerif mubarek olsun!**

IZVJEŠĆE GLAVNOG IMAMA O RAMAZANSKIM AKTIVNOSTIMA (Ramazan 1428.h.g.)

Kako je i planirano, ramazanski plan i program je sadržavao vjerske usluge, vjersko-prosvjetne, edukativne, kulturne, socijalne i zabavne aktivnosti.

Neke od spomenutih aktivnosti su redovne aktivnosti Islamskog centra, a neke su specifično ramazanske aktivnosti.

Ramazanski plan i program je bio koncipiran prema iskustvima iz ranijih ramazana kao i prema trenutnim potrebama, prioritetima i mogućnostima islamskog centra i naše Zajednice.

Prioritetni ciljevi ovogodišnjeg ramazanskog plana i programa bili su:

- konsolidacija Zajednice u pogledu obnavljanja i aktiviranja članstva velikog broja muslimana;
- prikupljanje članarine i dobrovoljnih priloga džematlija;
- prikupljanje zekata i sadekatu-l-fitra;
- kontakti sa što većim brojem pripadnika IZ-e kao i sa onim muslimanima koji nisu članovi;
- organiziranje vjerskih, duhovno-edukativnih, i duhovno-rekreativnih programa i svečansoti prikladnih i uobičajenih za Ramazan.

Za potrebe ramazanskog programa ove smo godine angažirali učenice četvrtog razreda Medrese i to na temelju rješenja pristiglih iz Mešihata.

Naše muallime su imale zadaću da prate njihov rad, da im daju smjernice vezane za ponašanje, ciljeve i zadatke tijekom ramazanske prakse.

Zadane obveze su se svodile na: mukabele, vrtić, predavanja, suradnju s omladinom, mekteb, gasule, ramazanske dnevnike.

RAMAZANSKE DŽUME-HUTBE

Tijekom mjeseca ramazana hutbe su držali muftija, Aziz ef. Hasanović, Mirza ef. Mešić i hfz. Aziz Alili.

Sadržaji predramazanskih i ramazanskih hutbi uglavnom su bili vezani uz Kur'an, ramazan, post, zekat.

TERAVIH-NAMAZ

Teravih-namaz se klanjao sa početkom u 21.00 sat.

Teravije su se klanjale po unaprijed utvrđenom rasporedu, uglavnom po principu naizmjeničnog smjenjivanja imama.

RAMAZANSKA PREDAVANJA

Tijekom ramazana su održana 24 predavanja prije teravih-namaza, 4 predavanja za omladinu petkom u OKM-u i 3 predavanja za žene subotom.

MUKABELE

Tijekom ramazana učene su tri mukabele: sabahska i ikindijska – učili ih imami, učenici Medrese i naše džematlije i podnevska koju su učile muallime i učenice Medrese. Svim učajima mukabele mutevelija Nusret Hadžimustafić pripremio je prigodne poklone a naš vrijedni džematlija Ismet Omeragić svim učajima poklonio je po teglu meda. Neka ih Allah dž.š. nagradi.

ZAJEDNIČKI IFTARI I SIJELA

Pored zajedničkih iftara koji su organizirani prema potrebama i mogućnostima Zajednice, iftare su organizirale i naše muallime sa polaznicima vjeronauka, kao i omladina koja je pravila iftare, ali i sama prisustvovala iftarima u drugim sredinama.

Omladinska sijela su nam dobar primjer kako sijela inače mogu i trebaju biti osmišljena kulturnim i zabavnim sadržajima.

POSEBNI PROGRAMI

Tijekom mjeseca ramazana izvedena su četiri svečana programa:

1. Ramazanski program povodom Bedra – izveli ga učenici Medrese i nekoliko polaznika vjeronauka;
2. Prigodan program povodom Dana Fetha tj. Oslobođenja Mekke, već tradicionalno se obilježava kao dan Merhameta. Izvrstan program sadržavao je splet folklornih igara pod vođstvom dr. Muhidina, pjesme Enesa Kiševića, a sve je uljepšano sevdalinkama.
3. Prigodan mevludski program u povodu Lejletu-l-Kadra – izveli ga imami, muallime i Arabeske;
4. Bajramski programi –
  - svečani bajramski program kojeg je prenosila HRT I Hrvatski radio uz komentar muallima Lamije Alili Melise Arslani.
  - Bajramska sijela za žene;
  - Bajramska predstava za djecu i podjela paketića najmlađim – u organizaciji BNZGZ;

ZEKAT I SADEKATU-L-FITR

Ovogodišnji ramazan svakako je imao akcent na ukupljanju zekata i sadekatu-l-fitra i razvijanju svijesti o važnosti ozbiljnim pristupu ovom farzu.

Pored predavanja i hutbi izradili smo sažetu brošuru o zekatu i vitrima koja je dijeljena džematlijama.

VJERSKA POUKA

Vjerska pouka u Islamskom centru izvodila se prema redovnom planu i programu sa početkom u 11 sati.

ITIKAF

Ovogodišnji muttekif bio je Haris ef. Opar-dija.

Prije ramazana džematlijama je upućeno ramazansko pismo koje je sadržavalo 2 dijela – prvi je dio naglašavao važnost džemata, Zajednice i nužnosti pripadnosti Zajednici, a drugi je donosio ramazansku vaktiju i kraći pregled ramazanskih aktivnosti.

Prema povratnim informacijama koje imam reakcije džematlija su pozitivne jer su kako kažu imali osjećaj da je upravo njima osobno pisano to pismo!

Mislim da bi zadatak IOM-a prije nastupanja sljedećeg ramazana trebao biti sljedeći:

- Nekoliko sjednica prije ramazana posvetiti različitim aspektima priprema za mjesec ramazan i ramazanske aktivnosti;
- Utvrditi listu džematlija koji nisu članovi ili su to iz nekog razloga prestali biti, te zadužiti odbornike da ih zajedno s imamima posjete u sklopu predramazanskih posjeta;
- Na sjednici Odbora utvrditi listu muslimana koje bi tijekom ramazana trebalo i osobno kontaktirati u vezi s izvršenjem obveze zekata;
- Prije početka ramazana izvršiti sve potrebne pripreme oko održavanja zajedničkih sijela koja bi bila kreativnog i edukativnog karaktera;

TRIBINE U ISLAMSKOM CENTRU ZAGREB

TRIBINA „DR. SULEJMAN MAŠOVIĆ“

Sa radom je počela i tribina „Dr. Sulejman Mašović“ u svome stalnom terminu četvrtkom. Na prvoj održanoj tribini u novoj sezoni, 25. 10. 2007. godine, u prisustvu više od stotinu gostiju, promovirana je zbirka pjesama Kristali Afganistana, autora Ervina Jahića. O djelu ovog suvremenog hrvatskog i bošnjačkog pjesnika, urednika, kritičara i antologičara govorili su ugledni kritičari Branko Maleš i Sead Begović, autorove stihove su čitali Enes Kišević i Filip Mursel Begović, a književno večer vodio Mirza ef. Mešić. Maleš je tom prigodom istaknuo kako je riječ o hrabroj i provokativnoj knjizi koja zastupa jedan zanemaren, potlačen i obespravljen svijet, što je za hrvatsko pjesništvo veliki dobitak. O knjizi koja apelira na moral i potrebu da se pravedno razumijevaju razlike, ali i njihovo pravo da se razlikuju. Begović je, pak, istaknuo da, iako jednim svojim dijelom Jahićeva knjiga spada u tzv. političku poeziju, to niko ne znači da je Jahić plakatni pjesnik. Obojica kritičara u svojim su izlaganjima višekratno naglašavali Jahićevo iznimno visoko mjesto u suvremenom hrvatskom i bošnjačkom pjesništvu.

A Ervin Jahić je tom prigodom o svojoj knjizi rekao sljedeće: “U svojoj sam knjizi, vjerujem, zapravo ispisivao male “sastavke” o razdaljinama i blizinama među ljudima i u ljudima. Moja knjiga slavi fizičke i metafizičke blizine. Ona ne mrzi, ali svjedoči o mržnji. Ona ne proklinje i ne huška, ali svjesna je huškača i hulja. Ona zagovara pravdu za ljude uopće, posve svjesna posvemašnjeg poraza pravde. Ja sam njome progovorio o obiteljskim debaklima, o ljubavnim i političkim debaklima, ali i o univerzalnosti zla. Vjerujem da sam njome

ponešto rekao o istinskoj, plemenitoj i duhovnoj solidarnosti. Razgovarao sam i s Bogom i s ljudima. Niočemu nisam želio šutjeti.”

Za sljedeću tribinu kao gost-predavač najavljen je glavni imam Medžlisa IZ Tuzla mr. Amir ef. Karić koji će govoriti na temu panislamizma u Bosni, a za 08. 11. 2007., prof. dr. Jasmin Milić, profesor Evanđeoskog fakulteta iz Osijeka, koji će govoriti o doirdnim točkama između islama i protestantizma. Urednik i moderator tribine je Mirza ef. Mešić.

TEFSIRSKA TRIBINA SUBOTOM

Cijenjene džematlije, obavještavamo vas da je tefsirska tribina „Večer Kur’ana i džemata“ počela sa održavanjem u subotu, 20. 10. 2007. godine te da će se održavati redovno u stalnom terminu subotom poslije jacije namaza u velikoj dvorani Islamskog centra „H. Salim Šabić“.

Ovo će biti treća godina organiziranja ove tribine. Koncept će ostati isti. Prvo ćemo se družiti sa Kur’anom, komentirajući ajete i objašnjavajući islamske propise, a zatim ćemo se, ako Bog da, nastaviti družiti u divanhani uz kahvu i slatkiše. Dođite, obnovite svoje znanje, nešto novo naučite i svojim dolaskom jačajte džemaat. Radujemo se vašem dolasku.

TEFSIRSKA TRIBINA PONEDJELJKOM

Za našu omladinu, sedmu godinu zaredom u stalnom terminu ponedjeljkom od 21:00 sati, održavat će se tefsirska tribina. U novoj školskoj/tefsirskoj godini održane su već tri tribine, a na zadnjoj održanoj 29. 10. 2007. prisustvovalo je više od 70 mladih ljudi, među kojima je prepoznat i jedan od trenutno najboljih svjetskih rukometaša Mirza Džomba. Ovo je ujedno i poziv onima koji nam se još nisu pridružili da ih očekujemo

svaki ponedjeljak u 21:00 u prostorijama OKM-a.

KONFERENCIJA O SUŽIVOTU

U Nacionalnoj knjižnici u Beču je 18.10.2007.god., održana konferencija pod nazivom Living Together - But How? (Živjeti zajedno - ali kako?), u organizaciji Misije Sjedinjenih Američkih država pri Europskoj uniji i Američkog veleposlanstva u Austriji. Pozdravne riječi prisutnima uputile su gđa Susan McCaw, veleposlanica SAD-a u Austriji i gđa Dr. Edit Schlaffer, predsjednica organizacije Women without Borders, koje su naglasile značaj i važnost konferencije koja se održava upravo u Austriji, budući je to prva zemlja u EU koja je službeno priznala islam kao religiju. Organiziranjem ovakvih konferencija i zasjedanja doprinosi se prevladavanju razlika koje postoje među ljudima. Teret različitih kulturoloških i vjerskih osobnosti u Evropi ponajviše osjećaju muslimani i muslimanke, pa je ova konferencija skroman pokušaj da se naglasi nužnost suživota s muslimanima, uvažavajući šarolikost običaja i tradicija koje sa sobom nose, poruke su koje su se mogle čuti.

Gosti predavači bili su: Shirin Tahir-Kheli, visoka savjetnica State Departmenta, SAD, Dato' Seri Shahrizat Binti Abdul Jalil, Ministrica za žene, obitelj i društveni razvoj, Kuala Lumpur, Malezija, Haifa al Kaylani, predsjednica Međunarodnog Arapskog ženskog foruma, London, Velika Britanija, Ed Husain, autor knjige "The Islamist", bestslera u Londonu, VB, Farah Pandith, visoka savjetnica, Ured za evropske i euroazijske odnose, State Department, Washington, SAD, Parvin Ali Obi, osnivačica i ravnateljica ženske mreže FATIMA, Leicester, VB, Zumrut Gulbay, najmlađa univerzitetska profesorica u Njemačkoj, član Njemačkog muslimanskog poglavarstva, Berlin, Njemačka, Amr Khalid, medijski djelatnik,

utemeljitelj i ravnatelj Međunarodne fondacije Right Start, Birmingham, VB.

U svojstvu delegata konferenciji su prisutvovale predstavnice Albanije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Danske, Francuske, Njemačke, Hrvatske, Italije, Kosova, Malte, Španjolske i Švedske. Hrvatsku su na konferenciji predstavljale Azra Omerčević, član IOM-a Zagreb i aktivna sudionica, ali i nositeljica brojnih programa Omladinskog kluba Zagreb i muallima Lamija Alili, koje su tu prigodu iskoristile da prenesu iskustva Islamske zajednice u Hrvatskoj, koja je po mnogo čemu specifična u Evropi, da upoznaju prisutne sa pravima IZ-a koja proizlaze iz Ugovora sa Vladom RH, ali i da posvjedoče kako je, unatoč nesretnim ratnim okolnostima u Hrvatskoj i BiH (koje su tijekom konferencije više puta spominjane) suživot moguć i neophodan.

HRVATSKI VOJNICI U POSJETU ISLAMSKOM CENTRU ZAGREB

Pripadnici četvrte rotacije MLOT-a (Mobilni promatrački tim za vezu) Hrvatske vojske koja služi u Afganistanu u sklopu mirovne misije, 23. listopada 2007. posjetili Zagrebačku džamiju te se susreli s mr. Azizom ef. Hasanovićem, pomoćnikom zagrebačkog muftije za vjerska pitanja. Osnovni cilj posjete bio je, kroz predavanje i odgovore na pitanja, približiti pripadnicima Hrvatske vojske način života, vjerske i kulturne običaje, te upoznati ih s tradicijom i poviješću afganistanskog naroda. Poznavajući te vrijednosti iskazuje se i poštovanje narodu zemlje u kojoj će hrvatski vojnik boraviti, a korisne informacije ujedno će učiniti njegov boravak lakšim i kvalitetnijim. Obilazeći Islamski centar, pripadnicima HV omogućen je ulazak i u molitveni prostor džamije, gdje im je mr. Hasanović prezentirao način ponašanja u svetištu u slučaju posjete džamiji u Afganistanu.

ZAGREBAČKA VAKTIJA

PRAYING TIMES FOR ZAGREB AREA

STUDENI/NOVEMBER (XI.) 2007. - ŠEVVAL/ZUL-KA'DE (X. i XI.) 1428. H.G.
Kibla (smjer prema Mekki): 134° 32'

2007. M	Dani DAYS	1428. H	Napomene REMARKS	Zora DAWN	Izlazak sunca SUNRISE	Podne ZUHR	Ikindija 'ASR	Akšam MAGRIB	Jacija ISHA'
01	Če	21	Ševval 1428.	04:53	06:33	11:42	14:15	16:45	18:14
02	Pet	22	Džuma	04:54	06:35	11:42	14:14	16:44	18:13
03	Su	23		04:55	06:36	11:42	14:13	16:42	18:12
04	Ne	24		04:57	06:38	11:42	14:12	16:41	18:11
05	Po	25		04:58	06:39	11:42	14:11	16:39	18:10
06	Ut	26		04:59	06:40	11:42	14:10	16:38	18:09
07	Sr	27		05:00	06:42	11:42	14:09	16:37	18:08
08	Če	28		05:01	06:43	11:42	14:08	16:36	18:07
09	Pet	29	Džuma	05:03	06:45	11:42	14:07	16:35	18:06
10	Su	30		05:04	06:46	11:42	14:06	16:34	18:05
11	Ne	01	Zul-Ka'de 1428.	05:05	06:47	11:42	14:05	16:33	18:04
12	Po	02		05:06	06:49	11:42	14:04	16:32	18:03
13	Ut	03		05:07	06:50	11:42	14:03	16:31	18:02
14	Sr	04		05:09	06:52	11:43	14:03	16:30	18:02
15	Če	05		05:10	06:53	11:43	14:02	16:29	18:01
16	Pet	06	Džuma	05:11	06:54	11:43	14:01	16:28	18:00
17	Su	07		05:12	06:55	11:43	14:01	16:27	18:00
18	Ne	08		05:13	06:57	11:44	14:00	16:26	17:59
19	Po	09		05:14	06:58	11:44	14:00	16:26	17:59
20	Ut	10		05:15	06:59	11:44	13:59	16:25	17:58
21	Sr	11		05:15	07:01	11:45	13:58	16:24	17:57
22	Če	12		05:17	07:02	11:45	13:58	16:23	17:57
23	Pet	13	Džuma	05:18	07:03	11:45	13:57	16:22	17:56
24	Su	14		05:20	07:05	11:46	13:57	16:22	17:56
25	Ne	15		05:21	07:06	11:46	13:56	16:21	17:55
26	Po	16		05:22	07:07	11:46	13:56	16:21	17:55
27	Ut	17		05:23	07:08	11:46	13:56	16:20	17:55
28	Sr	18		05:24	07:09	11:47	13:56	16:20	17:54
29	Če	19		05:24	07:09	11:47	13:56	16:20	17:54
30	Pet	20	Džuma	05:26	07:12	11:47	13:55	16:19	17:54

HADIS: „Ustrajte na pravom putu, divno li je ako ustrajete! Najbolje vaše djelo je namaz, a samo pravi vjernik će redovito čuvati abdest“.